

APELACIONI SUD, Rennes

Presuda od 18.XII 1967.

Sté Jacquet Frères c/a armement
André Dhellemmes, Louis Masson
i drugi

Prodaja broda - Skrivena mana broda - Odgovornost prodavaoca prema kupcu brodovlasniku i posadi broda - Rok za tužbu za naknadu štete prouzrokovane skrivenom manom broda počinje teći od dana kad je ta mana otkrivena - Mana u funkcioniranju pojedinih naprava na brodu ne mora biti otkrivena prije nego li je ta naprava stavljena u pogon - Prodavalac broda za mane broda odgovara kupcu iz ugovornog odnosa - Prodavalac broda odgovara posadi prodanog broda iz vanugovornog odnosa za štete koje je posada pretrpjela neupotrebom broda prouzrokovanom otkrivenom manom brodskog postrojenja - Okolnost da je brod pregledan od strane klasificiranog zavoda ne isključuje mogućnost da se naknadno otkriju mane broda

Spor se vodi povodom prodaje jednog tunolovca. Tužitelj je kupac - brodovlasnik koji tuži prodavaoca broda u svojstvu brodovlasnika i zapovjednika broda u ime članova posade. Tužitelj u tužbi navodi da je od tuženika kupio brod na kojemu je naknadno otkrio manju koja je spriječila upotrebu broda. Zahtijeva da mu se mana otkloni i nadoknadi šteta njemu i posadi, koja je šteta prouzrokovana nemogućnošću upotrebe broda, tj. obavljanja ribolova. Tuženik se opire tužbenom zahtjevu navodeći tri bitna razloga: Od prodaje broda pa do reklamacije odnosno mane prošlo je više od 10 mjeseci, što znači da je proteklo vrijeme za koje je tužitelj kao kupac imao pravo istaknuti svoj zahtjev. Osim toga brod je prije prodaje bio pregledan od strane klasifikacionog zavoda, iz čega proizlazi da nije imao onu manju koju navodi tužitelj. Napokon ne priznaje se odgovornim za štetu koju je pretrpjela posada, jer s njom nije stupio u nikakav pravni odnos.

Prvostepeni sud nije prihvatio ovo tuženikovo stajalište i obvezao ga u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni je sud potvrdio prvostepenu presudu iz slijedećih bitnih razloga:

Nije tačna tuženikova tvrdnja da pregled broda sa strane klasifikacionog zavoda i izdavanja odgovarajućih svjedodžbi, isključuje mogućnost da brod u času prodaje nije imao skrivenih mana. Ove se mane mogu dokazati svim dokaznim sredstvima.

Isto tako tuženik nema prava kad se poziva na pro- tek roka za postavljanje zahtjeva za naknadu štete zbog mana prodane stvari. U ovom slučaju radilo se o skrivenoj mani. Rok za podnašanje zahtjeva za ove mane počinje teći od dana kada je mana otkrivena. U postupku je utvrđeno da je tuno- lovac bio upućen na mjesto ribolova 16.III, a prema zapovjed- nikovu izvještaju slijedi da je mana otkrivena istog dana. Od toga dana počinje teći rok za postavljanje zahtjeva za naknadu štete, jer prije toga mana nije ni mogla biti otkri- vena. Kupac je prodavaocu uputio protest 21.IV, dakle u za- konskom roku, a na koji protest, kao ni na kasnija pisma, nije dobio nikakav odgovor.

Sud napokon ne prihvaća ni treći tuženikov prigo- vor. Odgovornost iz jednog te istog događaja prema nekim osobama može se temeljiti na ugovornom, a prema drugim oso- bama na vanugovornom odnosu. Prodavalac - tuženik prema bro- dovlasniku kao svom kupcu odgovara ugovorno, a prema posadi broda vanugovorno, jer je kriv za odnosnu manu broda.

(DMF 1968, str.662)

B.J.

Bilješka.- Čini se da se, u okviru našeg prava, ne bi moglo zastupati stajalište na temelju kojega bi prodavalac bio ne- posredno odgovoran posadi broda za mane koje je brod imao u času prodaje. Ovo i pod pretpostavkom da je za odnosne mane i kriv. Sama okolnost da je prodavalac kriv za manu broda nije dovoljna da uspostavi neposrednu vanugovornu odgovornost iz- medju prodavaca i brodske posade. Jedino u slučaju da je prodavalac krivično odgovoran za odnosnu manu, temelj za njegovu odgovornost prema posadi bio bi opravdan.

B.J.

APELACIONI SUD, Rouen

Presuda od 26.I 1963.

Assurantie Maatschappij Nieuw
Rotterdam i 18 osiguratelja c/a
Nouvelle Cie havraise péninsulaire
de navigation (NOCHAP)

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Protest -
Ako primalac nije na vrijeme uložio protest, mora dokazati
da je robu od brodara primio onako kako on tvrdi - Primalac
nije dokazao da je teret poprimio miris druge robe koja se
prevozila zajedno s mirisom oštećenim teretom, ako iz plana
krcanja proizlazi da je oštećeni teret bio uskladišten u